

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts dom den 7 december 2017 i mål nr B 148-17, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Marcus Sjöstrand
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Växjö

Motpart (Målsägande)

Jan Andersson
Högbygatan 31
590 73 Ljungsbro

Ombud och målsägandebiträde: Advokat Zackarias Hallenkrantz
Advokatfirman Hallenkrantz
Box 37
351 03 Växjö

Klagande (Tilltalad)

ANNIKA Ingrid Karlsson, 19661002-2821
Tarvastehult 1
360 24 Linneryd

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Gunnar Larsson
Advokatfirman Gunnar Larsson
Box 445
351 06 Växjö

SAKEN

Vållande till annans död m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens domslut.

Gunnar Larsson får ersättning av staten med 94 690 kr. Av beloppet avser 69 000 kr arbete, 4 620 kr tidsspillan, 2 132 kr utlägg och 18 938 kr mervärdesskatt.

Zackarias Hallenkrantz får ersättning av staten med 34 560 kr. Av beloppet avser 20 355 kr arbete, 4 180 kr tidspillan, 3 113 kr utlägg och 6 912 kr mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden i hovrätten för försvararen och målsägandebiträdet.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Annika Karlsson har yrkat att hovrätten ska frikänna henne och befria henne från skyldigheten att återbetala kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet i tingsrätten. Hon har vidare yrkat att hovrätten, under alla förhållanden, ska avslå målsägandens yrkande om skadestånd. Hon har även, vid frikännande dom, yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i tingsrätten och hovrätten avseende utredning och vittnesbevisning samt för sin inställelse vid hovrätten.

Målsäganden och åklagaren har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Hovrätten har tagit del av samma bevisning som tingsrätten. Den muntliga bevisningen har lagts fram genom uppspelning av förhören vid tingsrätten med ljud och bild samt i förekommande fall endast ljud. Därutöver har på Annika Karlssons begäran tilläggsförhör hållits med henne och Andreas Hallonsten samt vittnesförhör hållits med Lennart Strandberg. Annika Karlsson har i hovrätten som skriftlig bevisning även åberopat utlåtande av Lennart Strandberg, beslutslogg, promemoria av polisinspektör Michael Kamrat, bilder från olycksplatsen, utskrift av SOS-samtal, protokoll från förhör under förundersökningen med vittnet Patrik Andersson samt djupstudie och e-postmeddelande från Trafikverket.

I tilläggsförhöret har Annika Karlsson i huvudsak berättat följande. Innan kollisionen saktade hon ner för att svänga av till en återvinningsstation men ångrade sig och fortsatte rakt fram. Hon förflyttade då bilen i sidled på sin körbana, först lite till höger och sedan till vänster. Hon kan därmed inte ha kört i högre hastighet än 75 km/h när kollisionen inträffade på hennes körbana. När polisen pratade med henne den 22 november 2016 redogjorde hon för den otydliga minnesbild hon hade. Hon förstod aldrig att det var ett förhör. Polisen har inte läst upp något förhör för henne och hon har inte heller fått godkänna något förhör.

I tilläggsförhöret har Andreas Hallonsten i huvudsak berättat följande. Han uppskattar att avståndet till Annika Karlssons bil var ca 100-200 meter när den började förflytta sig i sidled över på hans körbana. Han vet inte varför han har uppgett kortare avstånd under polisförhör. Det tog bara några sekunder efter att han väjt för Annika Karlssons bil till den kolliderade med den bakomvarande bilen. Han såg kollisionen genom sin vänstra backspegel. Han ringde till polisen samma dag som händelsen för att berätta om sina iakttagelser och blev då ombedd att återkomma efter helgen, vilket han gjorde.

Lennart Strandberg har, såsom sakkunnigt vittne, hörts i hovrätten beträffande sina analyser av trafikolyckan och det skriftliga yttrande han lämnat i saken. Han har därvid framfört en alternativ hypotes om orsaken till kollisionen som bygger på att den bil som Aino Lothigius framförde bromsade in för en framförvarande bil eller försökte påbörja en omkörning, varvid Aino Lothigius bil girat över mittlinjen och där kolliderat med den bil Annika Karlsson framförde. Han har vidare förklarat att hans teori är baserad på att Annika Karlssons bil inte alls varit över på fel körbana, men förklarat att han inte kan uttala sig om var hennes bil varit tidigare än några sekunder före olyckan.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Skuld

Såsom tingsrätten redogjort för är det klarlagt att den bil som föraren Aino Lothigius och passageraren Jan Andersson färdades i krockade med den bil som föraren Annika Karlsson och passageraren Liselott Karlsson färdades i på tid och plats åklagaren gjort gällande, varvid Aino Lothigius avled och Jan Andersson drabbades av smärta och de skador åklagaren angett. Frågan är om Annika Karlsson orsakat detta genom att ha brustit i uppmärksamhet och till följd av det kommit över med sin bil på fel sida av vägen. Annika Karlsson har förnekat att så varit fallet och anfört att den bil som framfördes av Aino Lothigius kom över på fel sida av vägen.

Hovrätten bedömer, i likhet med tingsrätten, de samstämmiga uppgifter som Andreas Hallonsten och Helena Hallonsten lämnat under ed som trovärdiga och tillförlitliga. De färdades i bilen framför Aino Lothigius och Jan Andersson och har berättat att Annika

Karlssons bil långsamt och succesivt kom över på deras vägbana i sådan grad att de fick väja undan mot diket för att undvika en kollision. Några sekunder senare såg Andreas Hallonsten i vänster backspegel hur Annika Karlssons bil krockade med den bakomvarande bilen. Som tingsrätten påpekat får vad makarna Hallonsten berättat även visst stöd av Jan Anderssons uppgifter och den tekniska utredningen som har genomförts av Ove Persson. Deras berättelse motsägs inte heller av de uppgifter som Patrik Andersson och Kristin Andersson lämnat vid huvudförhandlingen i tingsrätten. Enligt hovrätten ger makarna Hallonstens berättelser ett mycket starkt stöd åt åtalet. En sammanvägning av den av åklagaren åberopade bevisningen leder till slutsatsen att den i sig är tillräcklig för att beviskravet ska vara uppfyllt. Frågan är då om Annika Karlssons berättelse samt den bevisning som hon har åberopat i övrigt motbevisar gärningspåståendet i sådan grad att åtalet inte är styrkt.

I hovrätten har tillkommit ny bevisning genom förhöret med Lennart Strandberg. Han hävdar att det finns omständigheter som, utifrån främst bilarnas placering efter kollisionen, talar för att olyckan kan ha skett i samband med att Aino Lothigius bil kom över på Annika Karlssons körbana. Anledningen till att hon kom över på Annika Karlssons körbana skulle då enligt hans hypotes inte vara att hon undvek en kollision på grund av att Annika Karlsson dessförinnan kommit över på hennes körbana. Hypotesen bygger i stället på att hon i samband med en omkörning eller en kraftig inbromsning, på grund av att Andreas Hallonsten körde sakta, kom över på motsatt körbana. Det finns dock inga förhørsutsagor som ger stöd för ett sådant händelseförlopp. Lennart Strandbergs utredning med en alternativ hypotes får bedömas ha ett svagt bevisvärde och motsäger inte makarna Hallonstens uppgifter om att händelseförloppet inleddes med att Annika Karlsson kort före kollisionen kom över i fel körbana. Den av Annika Karlsson åberopade bevisningen i övrigt försvagar inte heller det starka stöd som åklagarens bevisning ger åt åtalet. Hovrätten finner det därför klarlagt att kollisionen mellan bilarna uppstod till följd av att Annika Karlsson kom över med sin bil på fel sida av vägen. Annika Karlssons agerande får anses ha berott på bristande uppmärksamhet, vilket har utgjort ett straffbart oaktsamt beteende. Av de skäl som tingsrätten anfört saknar det i sammanhanget betydelse för bedömningen exakt var i vägbanan kollisionen skedde och om Aino Lothigius, för att undvika kollision, vände till vänster omedelbart före kollisionen.

Mot denna bakgrund och av de skäl som tingsrätten i övrigt har anfört finner alltså även hovrätten att Annika Karlsson ska dömas för vållande till annans död, som inte kan bedömas som ringa brott, och vållande till kroppsskada i enlighet med åtalet. Tingsrättens dom ska därför fastställas.

Påföljd och skadestånd

Hovrätten gör i fråga om påföljd och skadestånd inte några andra bedömningar än tingsrätten har gjort.

Ersättningar och återbetalningsskyldighet

Vad Zackarias Hallenkrantz har begärt i ersättning är skäligt.

Gunnar Larsson har begärt ersättning för bl.a. arbete i hovrätten med 67,5 timmar och anfört att målet krävt avsevärt mycket mer arbete i form av omfattande kontakter med den tilltalade och det nya vittnet i anledning av den nya bevisningen i hovrätten. Hovrätten, som har förståelse för att målet har fordrat en stor arbetsinsats, finner att det ålegat Gunnar Larsson att begränsa sina ovan nämnda kontakter till en rimlig nivå. Han får därför anses skäligen tillgodosedd med ersättning för 50 timmars arbete. Vad han begärt i övrigt är skäligt.

Huvudregeln är att Annika Karlsson, när hon nu döms, ska ersätta staten för det som betalats av allmänna medel i ersättning till försvarare och målsägandebiträde. Med hänsyn till den återbetalningsskyldighet hon ålagts för dessa kostnader i tingsrätten samt den skadeståndsskyldighet hon åläggs gentemot Jan Andersson anser hovrätten att det finns skäl att i hovrätten helt nedsätta hennes betalningsskyldighet. Kostnaden för försvarare och målsägandebiträde i hovrätten ska alltså stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B.

Överklagande senast den 15 november 2019.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Christer Ganelind och Frida Barrstrand, tf. hovrättsassessorn Elin Sehlström (referent) samt nämndemännen Viola Ingvarsson och Dag Jonasson.

Skiljaktig mening av Viola Ingvarsson, se nästa sida.

Nämndemannen Viola Ingvarsson är skiljaktig och anför följande.

Jag håller med majoriteten om att det i målet finns bevisning som ger stöd för att Annika Karlssons bil i mycket nära anslutning till att kollisionen skedde var över på fel sida av vägen. Av den nya bevisningen i hovrätten, i form av utlåtande och uppgifter från Lennart Strandberg, framgår emellertid att det finns mycket som talar för att Aino Lothigius bil girat över mittlinjen och där kolliderat med den bil Annika Karlsson framförde. Denna hypotes får även stöd av de uppgifter Liselott Karlsson lämnat i tingsrätten och de uppgifter Kristin Andersson lämnat i polisförhör.

Mot bakgrund av vad som angetts ovan är den sammantagna bevisningen i fråga om de aktuella bilarnas placering i vägbanan innan kollisionen inte tillräckligt stark för att det ska anses ställt utom rimligt tvivel att kollisionen uppstod till följd av att Annika Karlsson kom över med sin bil på fel sida av vägen på sätt åklagaren angett. Annika Karlsson ska därför frikännas från ansvar.

Överröstad i denna del är jag i övrigt ense med majoriteten.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Enhet 1

DOM
2017-12-07
meddelad i
Växjö

Mål nr: B 148-17

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

ANNIKA Ingrid Karlsson, 19661002-2821
Tarvastehult 1
360 24 Linneryd

Offentlig försvarare:
Advokat Gunnar Larsson
Advokatfirman Gunnar Larsson
Box 445
351 06 Växjö

Åklagare

Kammaråklagare Sofia Granat
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Växjö
Box 3283
350 53 Växjö

Målsägande

Jan Andersson
Högbygatan 31
590 73 Ljungsbro

Målsägandebiträde:
Advokat Zackarias Hallenkrantz
Advokatfirman Hallenkrantz
Box 37
351 03 Växjö

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Vållande till annans död, 3 kap 7 § 1 st brottsbalken
2016-10-22
2. Vållande till kroppsskada, 3 kap 8 § 1 st brottsbalken
2016-10-22

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 VÄXJÖ	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: vaxjo.tingsratt@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-560 290	måndag - fredag 08:00-16:00

Påföljd m.m.
Villkorlig dom

Skadestånd

Annika Karlsson ska utge skadestånd till Jan Andersson med 25 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 22 oktober 2016 till dess betalning sker.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Zackarias Hallenkrantz tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 19 711 kr. Av beloppet avser 15 769 kr arbete och 3 942 kr mervärdesskatt.
 2. Gunnar Larsson tillerkänns ersättning av allmänna medel med 61 019 kr. Av beloppet avser 46 970 kr arbete, 1 845 kr tidsspillan och 12 204 kr mervärdesskatt.
 3. Av kostnaden för målsägandebiträdet och försvaret ska Annika Karlsson till staten återbetala 50 000 kr.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat i enlighet med stämningsansökan, bilaga 1, med däri gjord justering.

Jan Andersson har yrkat skadestånd i enlighet med bilaga 2.

Annika Karlsson har förnekat brott. Hon har motsatt sig att betala skadestånd till Jan Andersson, men godtagit storleken på de begärda beloppen liksom den begärda räntan.

Annika Karlsson har i händelse av frikännande dom begärt ersättning för rättegångskostnad med 4 414 kr avseende ersättning till åberopat vittne.

UTREDNING

Åklagaren har åberopat den bevisning som framgår av bilaga 1 samt vittnesförhör med Ove Persson och Peter Krantz.

Jan Andersson har åberopat samma bevisning som åklagaren.

Annika Karlsson har som bevisning åberopat vittnesförhör med Patrik Andersson, Kristin Andersson och Liselott Karlsson samt Trafikverkets rapport, PM med uppgifter från olycksplatsen, polisens tekniska undersökning av målsägandenas fordon, bilder från olycksplatsen, journalhandlingar avseende Jan Andersson, rapport från rättsmedicinsk obduktion, e-posttrafik och skisser.

Målsäganden Jan Andersson har berättat i huvudsak följande. Han och Aino Lothigius var särbo och träffades varannan helg och under ledigheter. De hade en kärleksrelation och hade kontakt nästan varje dag. När han var hos Aino umgicks

han även med hennes hemmavarande som och det var som ett samboliv då. Han har fortfarande kontakt med Ainos båda söner. Den aktuella dagen hade det regnat och det var blöta vägbanor. Han minns inte om det var solsken. Aino var en god bilförare och brukade köra lugnt. Det fanns inte något problem med Ainos bil, utan det var den bästa bilen hon hade haft. Han och Aino hade varit i Växjö och handlat och skulle hem till Tingsryd. De satt och pratade i bilen, men han minns inte om vad. Olyckan inträffade vid Ingelstad. Han såg framförvarande bil svänga av mot dikeskanten och sedan small det mindre än en sekund senare. Han minns inte var på vägen de var då. Något annat minns han inte av händelsen eller räddningsarbetet bortsett från att han kunde höra vissa saker på olycksplatsen och se lite på vägen till sjukhuset. Han var inte helt klar i huvudet. Detta var han först nästa dag. Han har ett svagt minne av att polisen kom och berättade att Aino var avliden, vilket var jobbigt. Det minne från händelsen som han har berättat om har han haft hela tiden. Vid händelsen fick han ganska kraftiga revbensbrott, skador på lungan, bruten arm och en skada i pannan. Han fick morfin för smärtlindring fram till december. Han var sjukskriven helt eller delvis i två månader. Nyckeln till hans egen bil fanns i hans jackficka. Bilen stod hos Aino. Några dagar efter händelsen upptäckte han på sjukhuset att nyckeln var borta. Hans jacka klipptes upp vid olyckan och sedan kastades den. Han hade även haft sin plånbok i jackan, men den hade han kvar.

Annika Karlsson har hörts över åtalet och berättat i huvudsak följande. Hon bor tillsammans med sin syster mellan Linneryd och Tingsryd. Den aktuella dagen skulle de köra till sitt föräldrahem i Åryd. Hon och hennes syster hade bilen tillsammans. Bilen var inköpt i augusti, men hon är van att köra Volvobilar och hon upplevde inte att det var något konstigt med bilen. Hon är van vid att pendla och även köra bil i jobbet. Det var lite blött, växlande molnighet, mulen och lite solsken. Hon kör ofta den aktuella sträckan och hon minns inte att det var något speciellt eller ovanligt med den resan. Hon mådde bra och var utvilad och vid god hälsa. Hennes syster och hon satt och pratade om arbetsrelaterade saker. Hon minns att hon uppmärksammade en mötande bil som på kort avstånd kom över på hennes

körbana från vänster. Hon upplever att hon var på sin vägbana. Det gick snabbt och hon vet inte varför bilen kom över på hennes sida. Det är som en ögonblicksbild och sedan är allt svart. Hon har haft den här minnesbilden hela tiden, men hon minns inte själva kollisionen eller hur det såg ut på olycksplatsen. Hon har i polisförhör sagt att hon inte visste vad som orsakat olyckan, men med detta menade hon att hon inte visste varför bilen kom över på hennes sida. Polisen ställde inte rätt sorts frågor till henne. Hon minns inte att en annan bil har väjt på mötande vägbana. Hon känner inte Andreas Hallonsten och Helena Hallonsten. När hon kör bil brukar hon inte använda sin mobiltelefon och hon vet inte vad som skulle kunna ha distraherat henne. Hennes första minnesbild efter händelsen är när hon vaknade upp på sjukhuset. De kommande dagarna var hon ömsom vaken och ömsom borta. Hon fick bl.a. flera revbensfrakturer, underbensfrakturer, bäckenfraktur och en punkterad lunga. Det upptäcktes konstant nya frakturer på henne. Den första tiden handlade mest om att hantera skadorna. Hon fick information om vad som hade hänt med personerna i den andra bilen, men hon har hela tiden varit övertygad om att det inte var hon som orsakade krocken. Hon skulle egentligen vara sjukskriven t.o.m. den 30 juni, men hon började jobba redan i mitten av juni. Eftersom hennes jobb som sjukgymnast var för fysiskt krävande, kunde hon inte återgå till det. I stället arbetar hon administrativt. Hon har fortfarande problem med sina fötter. Hon blev informerad om brottsmisstanken den 4 april i år.

Vittnet Andreas Hallonsten har berättat i huvudsak följande. Han, hans fru och deras två barn kom körande från Växjö och skulle till Korrö. Han körde saktare än hastighetsbegränsningen, kanske i 60 km/timmen, för att barnen skulle få sova. Någon gång efter Ingelstad märkte han att en bil långsamt började komma över på hans sida. Detta var kanske 75–100 meter bort. Han kommenterade detta för sin fru i baksätet. Han drog sin instinktivt åt höger och släppte troligtvis på gasen, men bromsade inte. Bilen gick inte tillbaka, utan kom över mer och mer. Att bilen var över på hans sida är han helt säker på. Han väjde undan och var nära diket. Han tror att halva hans vägbana upptogs av den andra bilen då. Bilen var nära och om han

inte hade väjt skulle de ha krockat. Han såg sedan i vänster sidespegel att två bilar krockade. Han har inte någon uppfattning om exakt var bilarna befann sig, annat än att de var bakom honom. Själva krocken såg han, men inte vad som hände sedan. Då tittade han framåt i stället. Krocken skedde bara sekunder efter att han hade väjt. Han stannade och sprang fram till olycksplatsen. Det var flera personer på platsen och han fick information om att ambulans hade larmats. Han ansåg inte att han kunde göra något och åkte därför därifrån. Senare insåg han att han kanske skulle ha stannat till dess att polisen kom. Därför kontaktade han polisen och fick avlägga vittnesmål. Hans uppfattning, gissningsvis, är att han lyckades undvika den mötande bilen, men att den bakomvarande bilen inte lyckades göra det. Han hade inte någon bil framför sig och det var lättare för honom än den bakomvarande bilen att se den mötande bilen. Han vet inte hur långt bakom honom den bakomvarande bilen var, men den var inte supernära. Att bilen bakom honom skulle ha påbörjat en omkörning är inte något han har noterat.

Vittnet Helena Hallonsten har berättat i huvudsak följande. Hon, hennes man och deras två barn åkte från Växjö mot Korrö. De skulle på middag. Barnen sov i bilen. Eftersom de var tidiga, åkte de inte så fort. Väglaget var bra och det fanns inte något störande solljus. Hon satt i mitten i baksätet och såg en bil komma över på deras vägbana. Både hon och Andreas Hallonsten såg detta. Andreas fick väja för att de inte skulle bli påkörda. Hon är helt säker på detta. Hon minns inte avståndet till den mötande bilen. Själva kollisionen såg hon inte, men Andreas sa att bilarna hade krockat. De stannade till. Det var larmat och de kände att de inte kunde tillföra något. De kontaktade polisen i efterhand, eftersom de insåg att de kanske borde ha stannat. Hon och Andreas har i efterhand pratat om olyckan flera gånger.

Vittnet Patrik Andersson har berättat i huvudsak följande. Han arbetar som polis, men var inte i tjänst den aktuella dagen. Han var på väg från Alvesta, där han hade hämtat sitt ex, till Tingsryd. Väglaget var bra såvitt hans minns och det kan inte ha varit något bekymmer med solljus. När olyckan skedde körde han söderut. Han

upplevde att något hände längre fram. Han upplevde att bilen framför honom väjde lite till vänster och att det var något framför bilen i väggrenen. I efterhand har han förstått att det var bilen framför bilen som var framför honom. Han förväntade sig att bilen framför honom skulle svänga tillbaka, men det gjorde den inte. Det smällde, men han vet inte var bilarna då befann sig. Bilen framför honom slungades mot en bergvägg. Han tvärnitade och gick ut för att hjälpa till. Hans ex ringde 112. Han har inte någon uppfattning om den mötande bilen och har inte reflekterat över den förrän han sprang fram. Han är inte nöjd med hur polisens andra förhör med honom genomfördes. Polisen försökte lägga orden i munnen på honom. Han minns inte om han i polisförhör har sagt att bilen framför honom varit över i mötande körfält. Han kan ha sagt att bilen framför honom kommit över på fel sida vägen, men han är inte säker på om bilen var över.

Vittnet Liselott Karlsson har berättat i huvudsak följande. Det var växlande regn och växlande solsken den dagen. Hon och Annika Karlsson var på väg till deras föräldrahem i Åryd. Annika har stor erfarenhet av att köra bil och mådde inte dåligt. Både hon och Annika var utvilade. Hon upplevde att en bil plötsligt kom över mot deras vägbana. Nästan omgående därefter blev det en kollision. Hon hann inte varna Annika. Hon slungades framåt, men stoppades av bilbältet. Allt blev tyst en stund. Hon vaknade upp och förstod att de hade kolliderat. Hon var klar på olycksplatsen och minns vad som hände där. Annika var medvetslös och hade inte någon puls. Hon blev öm i ena knät och foten, men inget annat och fick lämna sjukhuset samma kväll. Hon har inte något minne alls av att de skulle ha varit över på den andra vägbanan eller att någon skulle ha försökt påkalla deras uppmärksamhet. Hennes uppfattning är att de inte var över. Det var helt självklart för henne att det var den andra bilen som kom över på deras vägbana. Det är därför hon inte har sagt något till polisen om den andra bilen eller hur olyckan gick till. Dessutom kan hennes förhör ha återgetts felaktigt. Hon har i efterhand lämnat in korrigeringar till polisen. Det är felaktigt angett att polisen har läst upp förhöret och att hon har godkänt det. Hon har haft samma minnesbild hela tiden. Hon och Annika har diskuterat vad som

kan ha hänt. I slutet av augusti hade de haft lite problem med bilen och den fick bärgas. Det hade varit en kortslutning i ABS-systemet som gjorde att bromsarna slog till. Efter att bilen hade reparerats var det inte något konstigt med den.

Vittnet Kristin Andersson har berättat i huvudsak följande. De var på väg söderut mot Tingsryd. Hon var passagerare och satt bredvid föraren Patrik Andersson. Hon uppfattade att en mötande bil var på väg över på fel sida körbanan och krockade med bilen framför dem förare mot förare. Om bilen rörde sig i sidled har hon inte någon uppfattning om. Hon kan i polisförhör ha sagt att det var den framförvarande bilen som kom över på fel sida. Att hon säger annorlunda nu beror på att hon kommer ihåg det annorlunda nu. Hon kan ha haft bättre minne i polisförhöret och hon är osäker på sina uppgifter.

Vittnet Ove Persson har berättat i huvudsak följande. Han är olycksutredare på Trafikverket och utreder dödsolyckor i trafiken. Han har arbetat med detta i sju år. När han skriver en rapport får han information och material från polisen. Han tittar även på fordonen och åker till platsen. I det här ärendet har han fått del av vittnesuppgifter. Krockvåldet på Volvon kom nästan mer i sidan än i fronten. Fiaten hade mer frontvåld. Om Volvon hade färdats rakt fram i sitt körfält hade det varit svårt att få det krockvåld som uppstått. Hans teori är att Volvon har varit över i fel körfält och att båda bilarna väjt samtidigt och då förflyttat sig mot vägens mitt. Volvon har en tjänstevikt på ett halvt ton mer än Fiaten. Han ser det som osannolikt att Fiaten kan ha flyttat Volvon och därför bör Volvon ha varit över på fel sida redan från början. Det finns inte några spår i vägbanan och han kan inte peka ut den exakta olycksplatsen. Han har i sin rapport skrivit att kollisionen sannolikt skett i norrgående körfält, men det var då fråga om en första rapport. Någon slutrapport har inte gjorts. Det kan inte uteslutas att det har gått till på ett annat sätt än enligt hans teori. Han har haft kontakt med polisens utredare. Hans uppfattning är att Fiatens svåraste skador uppstod vid kollisionen och inte när bilen gick emot bergväggen.

Vittnet Peter Krantz har berättat i huvudsak följande. Han har genomfört en obduktion på Aino Lothigius. När det gäller Ainos skador finns det inte något som tyder på att det förekommit en sjukdomsbetingad hjärnblödning innan krocken.

DOMSKÄL

Skuld

Det är inledningsvis utrett att Annika Karlsson, såsom förare av personbilen med registreringsnummer NST786 av märket Volvo, den aktuella dagen färdades norrut på riksväg 27 tillsammans med sin syster Liselott Karlsson och att de då krockade med den södergående personbilen HFY354 av märket Fiat, där föraren Aino Lothigius och passageraren Jan Andersson färdades, varvid personbilen HFY354 slungades in i en bergskärning. Det är vidare utrett att Aino Lothigius avled till följd av de skador hon fick vid kollisionen och att Jan Andersson vid kollisionen drabbades av smärta och de skador som åklagaren har angett.

Den centrala frågan för tingsrättens prövning är om Annika Karlsson, som åklagaren har påstått, av oaktsamhet orsakade Aino Lothigius död och Jan Anderssons skador genom att ha brustit i uppmärksamhet och till följd av det kommit över med sin bil på fel sida av vägen. Bevisbördan för detta ligger helt på åklagaren. För att åklagaren ska vinna framgång med sin talan krävs att den bevisning som hon har lagt fram är så stark att det inte råder något rimligt tvivel om Annika Karlssons skuld. I detta ligger att tingsrätten har att pröva alternativa hypoteser i fråga om händelseförlopp som inte är av sådant slag att de direkt kan lämnas utan avseende. Det ska, med andra ord, framstå som praktiskt taget uteslutet att det har gått till på något annat sätt än det som åklagaren har påstått.

Det kan till en början konstateras att den tekniska utredning av trafikolyckan som har genomförts av Ove Persson visserligen i någon mån ger stöd åt åklagarens påstående om händelseförloppet, men att det inte utifrån den är möjligt att dra några mera säkra slutsatser om exakt var kollisionen ägde rum eller vad som orsakade den. Inte heller Jan Andersson, som har mycket begränsade minnesbilder från händelsen, har kunnat lämna några närmare uppgifter i dessa avseenden.

Annika Karlsson har däremot förklarat att hennes minnesbild är att hennes bil var på den egna vägbanan och att en mötande bil, dvs. den bil som framfördes av Aino Lothigius, plötsligt kom över på hennes körbana från vänster. Hennes uppgift om detta har stöd av vad Liselott Karlsson har berättat. Det kan dock konstateras att Liselott Karlsson inte har hörts under ed och att de uppgifter hon och Annika Karlsson vid huvudförhandlingen har lämnat om orsaken till kollisionen inte – enligt vad som har nedtecknats – har framkommit i polisförhör med dem under förundersökningen.

Mot Annika Karlssons och Liselott Karlssons uppgifter ska ställas främst de uppgifter som under ed har lämnats av Andreas Hallonsten och Helena Hallonsten, som färdades i fordonet framför Aino Lothigius och Jan Andersson. Andreas Hallonsten har berättat att en bil kom över på deras vägbana och att han fick väja undan mot diket för att undvika en kollision. Även Helena Hallonsten har berättat detta. Andreas Hallonsten har vidare berättat dels att den mötande bilen började komma över på deras vägbana redan 75–100 meter bort och att det skedde långsamt och successivt, dels att han i sin sidospegel såg två bilar krocka bakom honom några sekunder efter att han hade väjt. Det har inte framkommit något som med fog ger anledning att betvivla de uppgifter som Andreas Hallonsten och Helena Hallonsten har lämnat. Deras uppgifter om att de väjde strax före kollisionen är dessutom förenliga med vad såväl Jan Andersson som Patrik Andersson har berättat. Tingsrätten sätter därför tilltro till Andreas Hallonstens och Helena Hallonstens uppgifter och finner det genom dem klarlagt att Annika Karlsson i

mycket nära anslutning till att kollisionen skedde var över med sin bil på fel sida av vägen och att hon då var det i sådan grad att Andreas Hallonsten var tvungen att väja mot diket för att undvika en kollision.

Det har inte kunnat närmare klarläggas exakt var i vägbanan kollisionen skedde och det finns också uppgifter i utredningen om att Aino Lothigius väjde till vänster omedelbart före kollisionen. Även om det skulle förhålla sig på så sätt att kollisionen, till följd av att Aino Lothigius väjde till vänster, skedde en bit in på Annika Karlssons vägbana saknar detta enligt tingsrättens mening betydelse för bedömningen, eftersom det framstår som praktiskt taget uteslutet att Aino Lothigius i den uppkomna situationen skulle ha väjt till vänster av någon annan anledning än Annika Karlssons körning. Dessutom motsägs många av de alternativa hypoteser om kollisionens uppkomst som Annika Karlsson har fört fram, däribland att Aino Lothigius skulle ha drabbats av medicinska problem eller att det skulle ha varit fråga om något tekniskt fel på någon av bilarna, av den utredning som åklagaren har lagt fram i målet. I stället är det enligt tingsrättens mening klarlagt att kollisionen mellan bilarna uppstod till följd av att Annika Karlsson kom över med sin bil på fel sida av vägen.

Någon förklaring till varför Annika Karlsson körde över på fel sida av vägen har inte kommit fram i målet. Av Andreas Hallonstens uppgifter framgår dock att Annika Karlssons bil långsamt och successivt kom över på hans körbana. Det har alltså inte varit fråga om någon plötslig manöver av Annika Karlsson. Tingsrätten kan inte se att Annika Karlssons agerande kan ha berott på något annat än bristande uppmärksamhet från hennes sida, vilket har utgjort ett straffbart oaktsamt beteende.

Den oaktsamhet som tingsrätten lägger Annika Karlsson till last har orsakat Aino Lothigius död och skador på Jan Andersson som inte är ringa. Hon ska därför dömas för vållande till annans död, som inte kan bedömas som ringa brott, och vållande till kroppsskada i enlighet med åtalet.

Skadestånd

Annika Karlsson har i första hand motsatt sig att betala skadestånd till Jan Andersson på den grunden att hon inte har begått brott. Eftersom tingsrätten ovan har funnit att hon har gjort sig skyldig till de åtalade gärningarna, kan hennes förstahandsinvändning inte vinna bifall. Tingsrätten har alltså att vidare pröva om hon ska betala skadestånd till Jan Andersson.

I fråga om den begärda ersättningen för personskada har Annika Karlsson i andra hand gjort gällande att Jan Andersson inte ingår i den krets av personer som är berättigade till ersättning.

Nära anhöriga till den som har dödats genom en skadeståndsgrundande handling har enligt 5 kap. 2 § första stycket 3 skadeståndslagen rätt till skadestånd för personskada, främst i form av psykiska besvär, som drabbat dem till följd av dödsfallet. I första hand tar rätten till skadestånd enligt förarbetsuttalanden sikte på make, registrerad partner, sambo, barn och förälder. Här avses främst medlemmar i samma etablerade hushållsgemenskap som den avlidne. Det utesluts emellertid inte att även andra personer någon gång kan komma i fråga för ersättning, t.ex. syskon som inte sammanbodde med den döde (se prop. 2000/01:68 s. 72). I praxis har en person som hade ett fast förhållande med den avlidne och var gravid med hans barn ansetts omfattas av kretsen av skadeståndsberättigade personer (se rättsfallet NJA 2005 s. 237).

Jan Andersson och Aino Lothigius var särbo och hade, enligt vad som upplysts vid huvudförhandlingen, varit ett par sedan 2013. Jan Andersson har berättat att han och Aino Lothigius hade kontakt nästan varje dag och regelbundet träffades och då bodde tillsammans. Han har också uppgett att han fortfarande har kontakt med Aino Lothigius båda söner. Jan Andersson och Aino Lothigius har alltså i mogen ålder

inlett ett flerårigt fast förhållande och de planerade, av allt att döma, för en framtid tillsammans. Mot den här bakgrunden får Jan Andersson, även om de inte ingick i samma etablerade hushållsgemenskap, enligt tingsrättens mening anses ha stått Aino Lothigius särskilt nära. Jan Andersson ingår således i den krets av personer som är berättigade till ersättning. Vid denna bedömning har Annika Karlsson, som tingsrätten har uppfattat henne, godtagit att Jan Andersson har drabbats av psykiska besvär till följd av Aino Lothigius död. Alldeles oavsett finner tingsrätten, genom de uppgifter som Jan Andersson har lämnat och den sinnesrörelse han varit i vid huvudförhandlingen, det uppenbart att han har drabbats av sådana besvär. Annika Karlsson ska alltså betala skadestånd till Jan Andersson för personskada med begärt och godtaget belopp, 25 000 kr, jämte ränta.

När det sedan gäller den begärda ersättningen för sakskada avseende självrisk vid köp av en ny bilnyckel har Annika Karlsson i andra hand invänt att det inte föreligger adekvat kausalitet mellan hennes handlande och den uppkomna skadan.

Jan Andersson har uppgett att han några dagar efter händelsen upptäckte att hans egen bilnyckel, som han hade förvarat i den jacka som kom att klippas upp och slängas i samband med händelsen, hade försvunnit. Det kan härvid konstateras att Annika Karlssons handlande har utgjort inledningen till det händelseförlopp som mynnade ut i att bilnyckeln kom bort och behövde ersättas. Sådillvida föreligger alltså ett orsakssamband mellan Annika Karlssons handlande och den uppkomna skadan. Skadan framstår dock enligt tingsrättens mening som alltför avlägsen och svårförutsebar för att skadeståndsskyldighet för Annika Karlsson ska anses föreligga. Jan Anderssons talan om skadestånd ska därför lämnas utan bifall såvitt avser den begärda ersättningen för sakskada.

Påföljd

Annika Karlsson förekommer under ett avsnitt i belastningsregistret avseende ett godkänt ordningsbotsföreläggande för hastighetsöverträdelse. Av inhämtat yttrande från Kriminalvården, daterat den 24 oktober 2017, framgår i huvudsak följande. Frivården har gjort en risk- och behovsbedömning. Några riskfaktorer som bedöms kunna öka eller upprätthålla risken för återfall i brott har inte identifierats. Annika Karlsson har ingen historia av antisocialt beteende och inte heller några attityder eller värderingar som stödjer kriminalitet. Annika Karlsson lever under ordnade sociala förhållanden med bostad, anställning samt avsaknad av missbruks- eller beroendeproblematik. Något övervakningsbehov föreligger inte. Annika Karlsson bedöms lämplig för samhällstjänst.

Annika Karlsson har vid huvudförhandlingen berättat i huvudsak följande om sina personliga förhållanden. Numera arbetar hon på ett företag och inte inom sjukvården. Hon tjänar 27 000 kr i månaden före skatt. Hon har inte någon underhållsskyldighet eller några betydande skulder. Eftersom hon inte kan utföra något fysiskt arbete, samtycker hon inte till samhällstjänst. Hon kommer aldrig att bli helt återställd i sina fötter.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Annika Karlsson är tidigare endast lagförd för en hastighetsöverträdelse och varken brottslighetens straffvärde eller art talar för att hon nu bör dömas till ett fängelsestraff. Hon lever under ordnade förhållanden och det saknas anledning att anta att hon kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet. Påföljden ska därför bestämmas till villkorlig dom. Med hänsyn till att Annika Karlsson i samband med den i målet aktuella händelsen ådrog sig allvarliga och till viss del bestående skador finner tingsrätten att det finns särskilda skäl att underlåta att förena den villkorliga domen med dagsböter.

Övriga frågor

Annika Karlsson ska betala en avgift till brottsofferfonden, eftersom hon döms för brott med fängelse i straffskalan.

Målsägandebiträdet ska tillerkännas begärd ersättning, eftersom den är skälig. När det gäller Gunnar Larssons ersättning för uppdraget som offentlig försvarare har han begärt ersättning för arbete motsvarande 42,5 timmar. Tingsrätten ifrågasätter inte att denna tid har lagts ned. Den begärda ersättningen framstår dock som alltför hög med hänsyn till uppdragets art och omfattning. Det kan härvid bl.a. konstateras att ett stort antal arbetade timmar avser olika kontakter med Annika Karlsson. Även om Annika Karlsson till synes har varit synnerligen engagerad och aktiv i hur försvaret ska utföras, åligger det den offentlige försvararen att försöka begränsa kontakterna med klienten till en rimlig nivå (jfr rättsfallet NJA 2008 N 9). Vid en samlad bedömning finner tingsrätten att skälig ersättning för arbete motsvarar 35 timmar. Vad Gunnar Larsson har yrkat i övrigt är skäligt och ska ersättas.

Annika Karlssons ekonomiska förhållanden är sådana att hon ska återbetala kostnaderna för målsägandebiträdet och försvaret till staten. Kostnaderna är emellertid höga och Annika Karlsson ska dessutom betala skadestånd till Jan Andersson. För att återbetalningsskyldigheten inte ska bli för betungande för henne ska den sättas ned till rimliga 50 000 kr.

Eftersom Annika Karlsson döms för de åtalade gärningarna, prövar tingsrätten inte hennes begäran om ersättning för rättegångskostnad i händelse av frikännande dom.

VÄXJÖ TINGSRÄTT

DOM
2017-12-07

B 148-17

Enhet 1

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3 (DV 400)

Överklagande ställs till Göta hovrätt och ges in till tingsrätten senast den 28 december 2017.

På rättens vägnar

Kristin Simonsson

ÅKLAGARMYNDIGHETEN
Åklagarområde Syd
Åklagarkammaren i Växjö
Kammaråklagare Sofia Granat

Stämningsansökan

2017-09-08

Sida 1(3)
Handling 13
Ärende AM-161335-16
Handläggare 206A-6

Ange dessa uppgifter vid kontakt med myndigheten

VÄXJÖ TINGSRÄTT

Växjö tingsrätt

Ink. 2017-11-23

Akt 48-12

Aktbil. 56 enh. 1

VÄXJÖ TINGSRÄTT

VÄXJÖ TINGSRÄTT

Enhet 1

INKOM: 2017-11-23

INKOMÅL NR: 17-09148-17

MÅLNKTBIL: 14856

AKTBIL: 15

Stämningsansökan

Tilltalade

Annika Ingrid Karlsson (19661002-2821)

Företräds av advokat Gunnar Larsson.

Ansvaryrkanden m.m.

1.1 VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD

5000-K1312302-16

Annika Karlsson har orsakat Aino Lothigius död genom att föra personbil NST786 och krocka med personbil HFY354 där Aino Lothigius var förare. Det hände någon gång den 22 oktober 2016 på Rv 27 rävasen, Ingelstad, Växjö kommun.

Annika Karlsson begick gärningen av oaktsamhet. Oaktsamheten bestod i att Annika Karlsson haft bristande uppmärksamhet framåt i körfältet vilket fått till följd att hon kommit över med personbil NST786 på fel sida av vägen och därigenom orsakat trafikolycka med personbil HFY354.

Lagrum: 3 kap 7 § 1 st brottsbalken

1.2 VÅLLANDE TILL KROPPSSKADA

5000-K1312302-16

Annika Karlsson har orsakat Jan Andersson smärta, multipla revbensfrakturer, sårskada, kontusionsblödningar och punkterad lunga genom att föra personbil NST786 och krocka med personbil HFY354 där Jan Andersson var förare. Skadorna var inte ringa. Det hände någon gång den 22 oktober 2016 på Rv 27 rävasen, Ingelstad, Växjö kommun.

*1 passagerare **

Annika Karlsson begick gärningen av oaktsamhet. Oaktsamheten bestod i att Annika Karlsson haft bristande uppmärksamhet framåt i körfältet vilket fått till följd att hon kommit över med personbil NST786 på fel sida av vägen och därigenom orsakat trafikolycka med personbil HFY354.

** Justerat av
åkl vid huf
/JO*

Lagrum: 3 kap 8 § 1 st brottsbalken

Målsägande

Jan Andersson

Åklagaren för ej talan

Företräds av advokat Zackarias Hallenkrantz.

Aino Lothigius

Inget anspråk

Muntlig bevisning

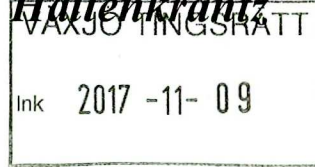
1. Förhör med målsäganden **Jan Andersson** angående hans upplevelser och iakttagelser av händelsen till styrkande av åtalet.
2. Förhör med den tilltalade **Annika Karlsson** som varken erkänner eller förnekar brott.
3. Förhör med vittnet **Andreas Carl Erik Hallonsten** angående hans iakttagelser av händelsen till styrkande av åtalet.
4. Förhör med vittnet **Ingrid Helena Hallonsten** angående hennes iakttagelser av händelsen till styrkande av åtalet.
5. Förhör med vittnet **Patrik Andersson** angående hans iakttagelser av händelsen till styrkande av åtalet.
6. Förhör med vittnet **Liselott Karlsson** angående hennes iakttagelser av händelsen till styrkande av åtalet.

Övrig bevisning

1. Skiss trafikolycka(förundersökningsprotokoll s. 7) till styrkande av åtalet.
2. Dödsbevis(förundersökningsprotokoll s. 15 och 16) till styrkande av åtalet.
3. Rättsmedicinsk obduktion(förundersökningsprotokoll s. 20-28) till styrkande av åtalet.
4. Journalutdrag Jan Andersson (förundersökningsprotokoll s. 43, 49 och 50) till styrkande av åtalet.
5. Fotografier av trafikolycka (förundersökningsprotokoll s. 97-117) till styrkande av åtalet.
6. Teknisk undersökning HFY354(förundersökningsprotokoll s. 125-128) till styrkande av åtalet.

7. Teknisk undersökning NST786(förundersökningsprotokoll s. 129-132) till styrkande av åtalet.
8. Rapport trafikverket(förundersökningsprotokoll s. 133-137) till styrkande av åtalet.

1(

Advokatfirman**Hallenkrantz****2017-11-08****VÄXJÖ TINGSRÄTT**

Enhet 1

Box 81

351 03 VÄXJÖ

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Enhet 1

INKOM: 2017-11-09

MÅLNR: B 148-17

AKTBIL: 44-45

VÄXJÖ TINGSRÄTT
 Ink 2017-11-09
 Akt: 348 / 17
 Aktbil: 44 enh. 1
Mål nr B 148-17; Enhet 1**Åklagarkammaren i Växjö./. Annika Karlsson**

I egenskap av målsägandebiträde för Jan Andersson får jag framställa följande

YRKANDEN

Jan Andersson yrkar att tingsrätten förpliktar Annika Karlsson att till honom utge skadestånd avseende

1. **Personskada** med **25 000 kronor** jämte ränta å beloppet enligt 6 § räntelagen från den 22 oktober 2016 till dess full betalning sker.
2. **Sakskada** med **1 000 kronor** utgörande erlagd självrisk vid köp av ny bilnyckel, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 januari 2017 till dess full betalning sker.

GRUNDER M.M.

Åklagarens i stämningsansökan 2017-09-08 framställda ansvarspåståenden åberopas som grund för yrkandet om skadestånd enligt ovan.

Annika Karlsson är i sin egenskap av vållande till olyckan skadeståndsskyldig gentemot Jan Andersson jämlikt 2 kap 1 § Skadeståndslagen, 5 kap 2 § 1 st p 3, samt 5 kap 7 § samma lag.

Jan Andersson är i sin egenskap av dåvarande särbo till Aino Lothigius berättigad till ersättning för **personskada** i form av psykiskt lidande. Härvid skall särskilt beaktas att Jan Andersson färdades i personbilen tillsammans med Aino Lothigius vid olyckstillfället och har således bevittnat hennes död. De hade varit i ett fast förhållande sedan februari månad år 2013 och hade en mycket nära känslomässig relation till varandra.

Jan Andersson förlorade sin bilnyckel i samband med olyckan och har betalat en självrisk om 1 000 kronor för att få en ny bilnyckel som ersätter den som försvann.

Advokatfirman Hallenkrantz**Besöks-/Postadress**
 Storgatan 11
 (Blandpassagen 1 tr)
 Box 37
 351 03 VÄXJÖ
Telefon

0470 – 730160

Telefax

0470 – 730169

E-postzackarias@hallenkrantz.se**Plusgiro**

435133-4

Bankgiro

5652-9985

Klientmedel

5327-4791

BEVISNING

Förutom förhör med Jan Andersson åberopas samma bevisning även i skadeståndsdelen som åberopas av åklagaren i ansvarsdelen.

Växjö dag som ovan

Zackarias Hallenkrantz

BILAGOR:

- Skaderapport LF Östgöta
- Arbetsorder Bilbörsen, Linköping
- Betalning Swedbank

Advokatfirman Hallenkrantz

Besöks-/Postadress

Storgatan 11
(Bländapassagen 1 tr)
Box 37
351 03 VÄXJÖ

Telefon

0470 – 730160

Telefax

0470 – 730169

E-post

zackarias@hallenkrantz.se

Plusgiro

435133-4

Bankgiro

5652-9985

Klientmedel

5327-4791

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se